

népek között már el is terjesztették. Azóta van, hogy a magyart általában kulturára képtelen, sőt arval éppen ellenséges lábon álló, azt üldöző néptájak mondják és azóta van, hogy ez a vélemény itt-ott már a művelt nyugot egyes sajtótermékeiben is visszhangot keltett. Az informálásnak ebben a módjában egyébként is fáradhatlanok.

Bíróságainkról, igazságszolgáltatásunkról szólva, a vesztegetés, megfélemlítés, befolyásolás vádjait emeli, valahányszor egy-egy tót ültetőkönök a törvény értelmében szájjára tűntek.

Es nincs az az intézményünk, amelyet a csehek már be nem feketítettek volna.

Pedig a külföld véleménye nem mindig a személyes tapasztalatokon épül föl és nem csupán a mi lapjaink és könyveink nyomán alakul ki.

A rágalomnak és pszichológusnak annál több befolyása van erre, minél kevésbé van alkalmá a személyes meggyőződésnek azt ellenőrizni.

Hogy a művelt külföldön is föl-fölmertülnek a csehekéhez hasonló vélemények rólunk, azt is nagyrészt a csehek munkájának kell betudnunk, akik ha nem is sugalmazták a lesújtó ítéletek valamennyijét, mégis az általuk már fölkellett kedvezőtlen hangulatban termetek.

Es mi evvel szemben a nyugodt, az önmagá cselekedeteivel meglegedett ember szerepét játszuk abban a ferde tudatban, hogy a helytelen megítélés ugy sem éríthet bennünket érzékenyen. Mintha csak azt várnók, hogy aki rólunk rosszat hall vagy olvas, az mind jóljön el ide közénk meggyőződést szerezni az ellenkező valóságról!

Ami ennek ellensúlyozására történt nálunk, bizony kevés. Komoly államférfiak szállottak ugyan síkra, akik a fölisorolt tények feyvereivel igyekeztek megdönteni a vádakot. Higdigdattan és méltóságosan, csak az volt a hiba, hogy ritkán. Mert amig egy-egy-lyen termékük a külföldön megjelenik, addig ezerszámra gyártják a rágalmakat mások ugy, hogy nagy, sikotitó lármában a higdigdát fölviágosítás szava legtöbbször elvész. Mit tesznek például a csehek? Figyelmén kívül hagyva azt, hogy lapjaink napról-napra megemlékeznek viszonyainkról s arról az érzésről, amit ezek látása náluk kicsal, mig minden lapjuk betenként egy-egy terjedelmes, külön mellékletet is ad, amely minden egyes bettje Magyarország politikai helyzetének meg-, jobban mondva lebirálásában fáradoz. Nem nyujtanak ók komoly dolgot, de sokat és különösen sokszor. Ezt csak hasonló módszerrel lehetne ellensúlyozni. Égetőbb azonban a dolog megoldása nálunk. Azok a lapok ugyanis vigan séftálgatnak és cirkiálnak hazánk földején s a m. kir. posta lekiismeretössége még örökösdi is fölöttük, hogy egyik-másiknak hajszálá útjában meg ne görbüljön valahogy. Vigan járnak és hurcolják magukkal a mérget. Azt a mérget, mely a gondolatoknak már ott Prágában valahol tápót adott s amely itt hivatra van megmérgezni meg és eddig érintetlen lelkeket is és elmérgesíteni teljesen azt a viszonyt, amely a nemzetiségek folytonos fészkelődése miatt már is tarthatatlanná kezd válni. És mindez a konkolyhintés vezetőkreink elmé-

zésével, a m. kir. posta öntudatlan segédkezésével történik.

Itt kell a bajon segíteni s akkor a csehtót egység polipjának a legerősebbik karját vágjuk le.

A Fmke turóczi vármegyei választmányának közgyűlése.

A Fmke turóczi vármegyei választmányáa a folyó évi április hó 25-én tartotta meg évi rendes közgyűlést vármegyénk alispánjának, mint a választmány elnökének vezetése mellett.

Jóleső örömmel konstatáljuk, hogy ezuttal a választmány tagjai is igen szép számmal jelentek meg a közgyűlésen, ami elismerésre méltó dokumentálású szolgál annak a ténynek, hogy lassanként a tagokban is ébredni kezd az érdeklődés az iránt az egyesület iránt, mely itt a felső vidéken a nemzeti ügy érdekében oly áldásdus missziót hivatott teljesíteni.

Es ha valamikor, akkor most, midőn az ellentelök is fokozott erővel küzdenek bontó törekvéseik érdekében — mondjuk, most van szükség arra, hogy e nemes hivatású egyesület tagjai is kettőzött éberséggel örködjönek ama nemzeti aspirációk fölött, melyeknek kiküzdését a Fmko zászlójára írta. Ma leginkább szükség van arra, hogy teljes odaadással támogassuk az egyesület vezetőségét, melynek megbonthatatlan összetartására van szükség, hogy oly eredményeket produkálhasson, amint a közvélemény a vezetőség-től joggal megkíván.

A közgyűlés lefolyását a következőkben ismertetjük:

A választmány elnöke a tagok szívélyes üdvözlése után a közgyűlést megnyitja és felhívja az ügyvezető alelnököket évi jelentésének előterjesztésére.

Dugovitch Titus ügyvezető alelnöknek évi jelentéséről kiemeljük a következőket:

A jelentés első felében panaszokdók ama hanyagság miatt, hogy a tagok nagyrésze a mult évben nem teljesítették a magukra vállalt kötelezettséget. Dacára a többszöri sürgetésnek, nem fizették a tagdíjakat, ugyanynyira, hogy a znióváraljai óvoda dologi kiadásaira szükségessé összeg fedezhetőse végett kénytelen volt a választmány részint a választmány birtokában lévő tőkét megtámadni, másrészt pedig a választmány elnökének nagylelkűségét igénybe venni, ki jelzett költségekre sajtójából 400 koronát előlegezett.

Példát vehetnek az áldozatkészséget illetőleg — mondja beszédében — a magyar ügy ellenzőinek áldozatkészségétől, kik palotákat emelnek s nap-nap után bankokat alapítanak a nemzetiségi irányzat felé hajló közép-készséggel nyujtott állásból s tőlünk csak nagy utánjárással lehet kicsikarni azt a néhány filléres adót, melynek fizetésére az egyesületbe történt belépésünkkor önként vállalkoztunk. Így azután magunkra vessünk követ, ha a nemzetiségek áldatlan törekvéseivel szemben számbavehető eredményeket felmutatni képesek nem vagyunk s ne okoljuk minduntalan azt a vezetőséget, melynek cselekvőképességét, ügybuzgalmat, legjobb szándékait a mi hanyagságunk, a mi nembánomságunk bénítja meg teljesen.

Ezután a további jelentésében áttér a

választmány mult évi működésére. Bejelenti, hogy a mult év folyamán 32 új tag lépett az egyesületbe. (Általános eljenzés.)

Bejelenti továbbá, hogy az egyesület elnöksége, a közgyűlés megbízatásához hiven, előterjesztést tett a vármegye közigazgatási bizottsága útján a znióváraljai óvodának állami kezelésbe leendő átvétele iránt. A választmány kérelme azonban még teljesen nem tisztázott okok miatt a vallás-és közoktatásügyi kormány által elutasított. Erre vonatkozólag a jelentés befejeztével külön indítványt tesz.

Bejelenti továbbá, hogy Pécsh Dezső által benyujtott azon indítvány kidolgozására, hogy az általános választói jogosultság a magyar nyelv tudásához köttessék, szükség nem volt, miután az Andrassy-féle javaslatban a nemzeti érdekeket érintő szempontok ugy is kellőleg megóvtattak.

Tudomására hozza a közgyűlésnek, hogy a mult év folyamán Zsolnán megtartott közgyűlésen a helyi választmányok mintegy 40 tagja vett részt, mely tömeges megjelenés mindenütt a legmelegebb elismeréssel találkozott.

Végül bejelenti, hogy vármegyénk alispánja a F. M. K. E. helybeli népkönyvtárosának a mult évben is 200 korona tiszteletdíjat adott sajtójából.

Jelentés végén indítványozza, hogy miután a választmány összes bevételeit a znióváraljai kisdődóda fenntartása emésztí fel, a folyó év október havától kezdve a költség-hozzájárulást a választmány szüntesse meg s a vallás-és közoktatásügyi kormánynak ily értelemben tegyen jelentést.

Indítványozza továbbá, hogy a vármegye alispánjának, mint a választmány elnökének, a választmány szavazzon köszönetet azon áldozatkészségéért, hogy a könyvtáros tiszteletdíját sajtójából fedezte.

A választmány ez utóbbi indítványt meleg óvációk közt elfogadta. Az elnök hozzászólása után elfogadta a znió óvodára vonatkozó indítványt is.

Az elnök indítványára a választmány kiküldi Rakovszky Iván dr.-t, Fenyő Sándort és Gáffor Dezsőt, hogy az egyesület pénztárát és számadását vizsgálják meg s a vizsgálat eredményéről 30 napon belül tegyenek jelentést.

Ezen indítvány elfogadása után Honéczy Sándor, a választmány pénztárosa nagy részletességgel előadja a mult év zárszámadását és a jövő év költségvetését, melyet a választmány megjegyzés nélkül egyhangulag elfogad. Ugyancsak Honéczy Sándor mutatta be a znióváraljai óvoda 1908. évi számadását is, melyet Margittay tanítóképződei tanár és gondnok megjegyzései után a választmány szintén elfogad.

Megjegyezzük, hogy az 1909. évi költségvetésben „Az Én Újságom“ című gyermeklap 10 példányban rendeltetett meg a helybeli állami iskolák részére s ennek a gyermekek közt leendő szétosztásával Wunder József igazgató bizatott meg.

Végül áttért a választmány a f. év úszén Rutkán megtartandó közgyűlés előkészítése iránt beadott javaslatok tárgyalására.

A választmány egyhangulag elhatározta, hogy e közgyűlés előkészítése végett egy öt tagú bizottságot küldi ki, melynek feladata leendő értekezésbe lépni azokkal a körökkel,

azokkal az irányadó egyéniségekkel, kik a közgyűlés fényének emelése tekintetében hatalmas közreműködőinek. Ezek felkérésnek a nemes ügy pártolására.

Végül a választmányi elnöke vázolta még meggyőző erővel az évi összejövetelek célját és az egyesületre háramló hasznot, melynek befektetése után, mivel a napirend kimerült, az ülést bezárta. (H.)

Törvényjavaslat a vízierők hasznosításáról.

Amióta a villamos áramot 100 kilométer jövel meghaladó távolságra vagyunk képesek nagyban veszteség nélkül elvezetni: azóta a vízierőknek értéke óriásilag emelkedett. — Különösen nagy fontossága van a vízierőknek hazánkban, ahol az ipar fejlődésének még első korszakát éljük.

A vízierőknek ezen nagy fontosságát a magyar kormány másfél évtizeddel ezelőtt felismerte, midőn azoknak felvételét a földmivéltügyi miniszterium vízrajzi osztálya megkezdte és immár az ide vonatkozó adatok évek óta állanak a nagyközönségnek is rendelkezésére.

Az általános ipari vízrajzi felvétel keretében 1,700,000 lóerőt fedezett fel erősebb vízfolyásaink kihasználására alkalmasnak ítélt szakaszain.

Midőn ilyenképpen az országnak eme óriási kincsét meg volt állapítva: a következő lépésnek oda kellett irányulnia, hogy annak felhasználása elé a lehető legkevesebb jogi és adminisztratív akadály gördíttessék. Darányi Ignác földmivéltügyi miniszter az idevágó törvényjavaslatot elkészítette s az összes illetékes tényezőkkel letárgyalta. Ha a politikai szavak körbe nem jönnek, e javaslat ma már a törvényhozás előtt fektetődik.

Habár ezen a vízjogi törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat első sorban a vízierők hasznosítását célozza, több oly intézkedést is foglal magában, a melyek közgazdasági és közegészségi szempontból is feleltet fontosak.

Nevezetesen az ártézi kutak furására nézve, nehogy a meglevők vízhozománya veszélyeztessék — megfelelő óvintézkedéseket statuál.

A városi és községi vízvezetékek vízfőre, vagyis vízgyűjtő helyeire védő területet állapít meg.

Lehetővé teszi, hogy ipari, mezőgazdasági és közlekedési vállalatok a maguk számára kikötő helyeket szerezzenek.

Mivel hazai viszonyaink között a vízierők értékesíthetőségének egyik főfeltételét képezi, hogy szélsőségre hajló klimatikus viszonyaink közepette a nedves évszak találgató csapadékmennyisége felfogható és visszatartható legyen a száraz évszakok számára: azért mosszemenő kedvezmények vannak a törvényjavaslatban biztosítva a víztárolók, a nagy modern vízgyűjtő medencék, úgynevezett völgyzárak részére.

A víztárolás, vagyis inkább a mesterséges tógazdaság hazánkban már közel ezer éves múlttal dicsekedhetik és több helyütt a halgazdaság és őrlőipar, sőt a bányászat és erdészet ilyen mesterséges víztárolásokra támaszkodik. Azonban a modern vízgazdaságba beillő ilyen építményeknek eddigelő még hijá-

val vagyunk. Nevezetesen a modern víztárolónak lehetőséget nyújtó tartogatnak kell lennie és hogy ennek megfelelően, a völgyet az erre alkalmas ponton magas fallal, völgyzáró gáttal kell elzárni. E völgyzárakat kiváló sikerrel alkalmazták már Franciaországban, Németországban, Indiában, az Északamerikai Egyesült Államokban, hol üntézési, hol ármentesítési, hol pedig ipari célokra.

A völgyzárak költsége egy köbméter víz-tömégre 10 fillér és 1 korona között változik. Mentől nagyobb a tárolt víz mennyisége, rendszerint annál olcsóbb egy köbméternek a tárolása. A költségeknek kívül nagy nehézség mutatkozik abban is, hogy rendkívül nehéz e célra megfelelő területeket találni és a magánulajdon az ily területek rendszerint utban áll. A javaslat szerint a hatóság rendelkezés alatt álló vizeken legalább is átlag száz lóerőt, szabad rendelkezés alatt álló vizeken pedig legalább is átlag ezer lóerőt kitejtő vízművekre és víztárolók céljaira kiszajátíthatnak van helye. Az engedélyesnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az üzeménél nélkülözhető áramot a hatóságok által megállapítandó áron fogja másoknak, első sorban pedig városoknak és községeknek rendelkezésére bocsátani.

A magyarországi vízierők kihasználása már is éltelen foglalkoztatja egy a belföldi, mint a külföldi vállalkozókat és kétségtelen, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése után a vízierők kihasználása terén éltén tevékenység fog megindulni.

HIREK.

Osondórsági kinevezés. *Martin* Imre zászlóst, a tüzérszentesmártoni szakasz parancsnokát, a király hadnagyjá nevezte ki.

Választmányi ülés. Az „Országos Magyar Szövetség” választmányja folyó évi május hó 2-án (vasárnap) délelőtti 10 és fél órakor Budapesten, a szövetség helyiségében (VIII., Múzeum-körút 10. sz.) választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. *Ivanka Pál* választmányi tag indítványa az oláh kérdésben és a görög katolikusok és a görög keleti egyházak magyarosítása tárgyában. 2. *Dr. Ajtay József* választmányi tag indítványa külföldieknek a politikai gyűlésekkel való kizárása tárgyában. 3. *Dr. Ajtay József* választmányi tag indítványa a nemzetiségi bankok elleni mozgalom indítása iránt.

Kinevezés. A földmivéltügyi m. kir. miniszter az 1908. évi XXXIX. t.-c., illetve ennek végrehajtása tárgyában kiadott 20/909. számú végrehajtási utasítás értelmében birtokrendezési ügyekben vármegyénk területére nézve a következőket nevezte ki szakértőkül: *Klímó Vilmos, Bulgyovszky Simon, ifj. Buoecz Károly, Bertsch Ottó, Végh László, Licskó János és Kosztra János.*

A központi választmányi ülése. A vármegye központi választmányja a múlt hó 28-án rövid ülést tartott, melynek tárgya az 1910. évi választók ideiglenes névjegyzékének meghirdetése volt.

Alapközlötétele. A ruttkai izraelita új templom alapközlötétele a folyó hó 28-án ment végbe formás ünnepségek között. Az építendő templom telken nagyszámu közönség gyűlt egybe, kik előtt *Klein* Ferenc vázolta az

alapkölztételel célját és az építendő templom nemes hivatását. Utána *Lang* Ignác, a hitközség elnöke emelkedett szólásra, ki a közönség szives órációi közt kijelentette, hogy a telket ingyen odaajándékozta a templom-építés céljaira. Majd az alapköbe helyezték a templom építéséről szóló okmányokat, a melynek bevezetével a hitközség előjárósága *Lang* Ignácot kereste fel, hogy külsőnetet mondjon a hitközség nevében a nemes szivre valló adományára. — Ezután pedig a meghívott vendégek *Klein* Ferencnél gyűltek egybe, ki fényes lakomát adott a jelentőség-teljes nap emlékére.

Miniszeri elismerés. A m. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök, a kir. pénzügyigazgatóság útján, a közadók lelkiismeretes és buzgó behajtásáért járánsuk területén *Jelinek* Bertalan szucsányi, *Timkó* Gusztáv jeszeni és *Fabrycz* Soma neppáli körjegyzőknek elismerését fejezte ki.

Közgyűlés. A helybeli izraelita hitközség május hó 2-ára közgyűlést hirdet. A közgyűlésnek egyedüli tárgya az üresedésben lévő hitközségi elnöki állás betöltése lesz.

Nyugtázas. A „Tanítók Hazában” Turócsvármegye tanítóegyesülete részéről létesítendő alapítványi helyre újabban a következők adoztak: *Párvy* Endre 20 kor.; *Vladár* Emil 5 kor.; *Steiger* Irma gyűjtőjében: ifj. *Hallykó* Mihály, *Mielnik* Károly, *Záborszky* Béla 3-3 kor.; *Maschl* József, dr. *Rónay*, N. N. 1-1 kor.;

A saját lakásán vortók meg. *Krkosa* János treboztói lakos panaszt tett a csendőrségénél, hogy *Stefancsik* János és *József* ugyancsak treboztói lakosok a saját udvarán megtámadták s ugy elverték, hogy több napot át kénytelen volt az ágyat őrizni. A verekedőket a csendőrség feljelentette a járásbírósnál.

Szenzációs kirakatok. Az Országos Gyermekevédő Liga, ez a derék közhasznú egyesület csak mindig gondoskodik arról, hogy neve közsájain forogjon. Ezáltal kivételosen nem valamely nagyobb szabású méntő-akció adja meg az aktualitást arra, hogy erről az agilis egyesületről megemlékezzünk, hanem azon szenzációs tárgysorsjáték, melyet a Liga alapjainak gyarapítására rendez s melynek elojaja: hogy minden sorsjegy feltüntetli nyer egy arany- vagy ezüst tárgyat. A liga ezekből a nyereménytárgyakból most a főváros legforgalmasabb utcáiban és a nagyobb vidéki városokban kirakatokat rendez, melyek mindenütt oly feltűnést keltenek, hogy ennek nyomán a sorsjegyeket valósággal szétkapkodják. Aki tehát egy szép arany- vagy ezüst tárgyat akar kapni s azonfelül ugyszólván minden kockázat nélkül szerény félírelével egy humánus intézményt óhajt támogatni, mely igazán érdemet szerzett a pártolásra, az siessen és vegyen ezekből a sorsjegyekből, melyek 1 kor. 50 fillérért az összes tőzsdékben kaphatók.

Ítélet a csernovai zendülés ügyében. A csernovai zendülés ügyében az olmut héten hirdette ki *Bernáth* Géza másodelnök a Kuria ítéletét. A legfőbb bíróság helyt adott a pozsonyi főügyész semmisségi panaszának s a tábla által kisebb fogházbüntetéssel sújtott huszonhét vádlott büntetését is hat-nyolc hónapi fogházra emelte fel, míg a védők által bejelentett összes semmisségi panaszokat elutasította.

Beültott népgyűlés. A Turózi szociáldemokrata pártiszervelet május hó 1-jére népgyűlést jelentett be a főszofigabiró hivatalná, azonban annak megtartását a főszofigabiró nem vette tudomásul s a gyűlés megtartását beütötte.

A gyermeknapok bevétel. Az Országos Gyermekvédelő Liga ezidei gyűjtése nálunk 933 kor. 87 fillér ered ményeztet. Az urnákba befolyt 654:95 kor., utólag befolyt 13:10 korona, bankok és kereskedőegyek 185:60 korona, a hangverseny jövedelme 109:52 korona, összesen 961:57 korona. Kiadás volt 27:70 korona, maradt tehát 933:87 korona. — A bankok és kereskedő adakozása a következő volt: Hitelbank 20 kor.; Iparbank 10 korona; Tátrabank, Sportelna 5—5 korona; Graber Jakab és Fia 20 korona; Bindfeld Ármán, Kuffler Zsigmond 10—10 korona; Toperczer Sándor 6 korona; Gasparik János, Grossmann Ármán, Grossmann Miksa, Kmetz János, Löwy Mór, özvegy Rolkóné, Spitzer Albert, Wix Miksa 5—5 korona; Hölländer Samu, öz. Moskódi Ferencné, Spitzer Mór, Thomka Lajos 4—4 korona; Fábry József, Fischer Lajos, Lang M. és Fia, Lamos János, Starke Samu 3—3 korona; Fischer Ármán, Starke Pál, Schwartz Kálmán, öz. Schultzné, Teszák Samu, Patsch Béla 1—1 korona; Héda B., Hvizdák, Kianicska, Löwy Zsigmond, Misik, Singer varrógép társaság, Szepelfeld, Spatek, Singer Károly, Strausz Józsa, Ursinyi József, Reisz Lipótné, Rösler József 1—1 korona; Kucharik, Weisz Adolf 60—60 fillér; Matula 40 fillér. Az elnökégek ezton is hálas köszönetet mond mindazoknak a nemeselektű hölgyeknek, kik a gyűjtésben résztvenni szivesek voltak.

Felhívás. A protentásns országos árvaház a f. év tavaszán meglépleli fennállásának 50. évfordulóját. Ebből a célból a rendező bizottság kéri az árvaház volt növendékeit, hogy lakóhelyükre és állásukat, illetve foglalkozásukat tudassák az árvaház igazgatóságával (Budapest, VII. Szegényház-tér 1.).

Nyugtázás. A znióváraljai állami tanítóképző intézet ifjúsága által f. évi március hó 28. és 29-én Körnőcbányán és Zólyomban tartott hangversenyeken a következők fizettek felül: N. N. 60 kor.; Matuskovich Márton apátplébános 8 kor.; Szekurisz Gyula, Söle Lajos, N. N., Skrovina Mátyás, Knyazovidieky, János, Danfi Benó 2—2 kor.; Pokorny József, Pokorny Géza, N. N., ifj. Janesok Ferenc, Vankó Károly, Éder F., N. N., N. N., Ertl Dániel, N. N., Kollár András, N. N., Hreblay Antal, N. N. 1—1 kor.; X. Y. 1:20 kor.; Schuber Ede, Kovácsik János, N. N. 40 fill. Az intézet tanári testülete ez uton mond hálas köszönetet az adományozóknak.

Lábat törte. Kolcsár Vilmos ruttkai lakos szertárnok a folyó hó 25-én éjfel, hivatalos szemle közben, beleesett a most lefektetendő vízvezeték gödrébe s jobb lábát kitörte. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a vízvezeték lefektetéséhez megásott gödör nem volt figyelmeztető lámpával megvilágítva. A szerencsétlenül járt embert gyógykezelés végett a tescheni kórházba szállították.

Körnőcbányán f. hó 18-án nagy érdeklődés mellett alakult meg a „Sikotémákat gyámolító egyesület”. Az alakuló közgyűlés a főreáliskola diszterében folyt le Reitzner Miksa miniszteri tanácsos elnökölete alatt, ki lelkes szavakban szölt szerencsétlen sorstár-

sainkról. Nagy éljenzéssel fogadott megnyitó szavai után Váradí Zsigmond igazgató változa az egyesület célját. A tetszéssel és élvezettel meghallgatott előadás után a közgyűlés közfelkialtással választotta meg a tisztikart és választmányt. Védnökük: Augustza kir. hercegnő Ö Fönsege és Józset kir. herceg Ö Fönsege. Elnök: Reitzner Miksa min. tanácsos, pénzüveió igazgató; özv. Havas Béláné, kir. táblabiró özvegye. Alelnökük: Vízv Ferenc orsz. képviselő és özv. dr. Ámon Edező orsz. képviselő özvegye. Titkár: Váradí Zsigmond igazgató. Pénztáros: Adamosik István siketnéma intézeti tanár. Ellenör: Berényi Bertalan kir. adótárnok, Számvizsgálók: Kasztriel Mózes, Schnabel Gyula, Scholler Lajos. Választmány: Adamosik Istvánné, Faith Mátyásné, Goldner Mórné, Klemm Béláné, dr. Matisz Dezsőné, Nikolay Alajosné, Psoztka Ferencné, Reitzner Miksáné, Vízv Ferencné, dr. Wildmann Adolfné, Klemm Béla, Adamecz József, Bárány Antal, Korokos Kálmán, Lacfalvi Ferenc, dr. Matisz Dezső, Psoztka Ferenc, Salamin Kelenen, Ürmösy Kálmán és dr. Wildmann Adolf. Körnőcbányaa város közönsége ezen egyesület megalkotásával fennkölt gondolkozásának, humánus érzelmeinek fényes tanujelét adta. Szerencsétlen embertársainkban nyujt segédekzet; keresetforrást, kenyeret akar nekik adni, hogy a társadalomnak és hazának munkás tagjává lehessenek. Kiragadni akarja őket a koldusok világából és meg akarja kimélni a társadalmat zaklatásaitól. Ezen nemes törekvés minden ember szívéhez talál utat; mi is tisztelőteljes kéreessel fordulunk lapunk t. olvasóihoz, hogy ezen, a Felvidék hat vármegyéjére szöló egyesületet támogatni sziveskedjenek.

Bgy kis tövéds. Mult számunkban, téves információk alapján, azt írta, hogy Neusel Károly munkás, kit Matisz Antal, a ruttkai gyilkos megszurt, a helybeli kórházban meghalt. Utána jártunk a dolognak s megtudtuk, hogy Neusel Károly nemcsak nem halt meg, söt teljesen gyógyultan hagyta el a kórházat. Mi örültünk legjobban, hogy a bátor és derék ember halálhíret most megcáfolhatjuk.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a lapunkban közölt Steiner-féle hirdetésre.

Fokozott nyereményesélyek. A magyar kir. szabad. osztálysorsjáték most kezdődő XXIV. sorsjátékának na nyilvánosságra hozott nyeremény-tervezete 15.000 darabbal kevesebb sorsjegymennyiséget tartalmaz, amennyiben az eddigi 125.000 helyett csak 110.000 sorsjegy kerül kibocsátás alá. Dacára a sorsjegyek ezen nagy redukálásának, a sorsjegyárak változatlanul megmaradtak, söt ugyanigy a 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000 stb. koronás főnyeremények is kisorsolásra kerülnek. Ez által a XXIV. sorsjáték minden résztvevője 12¹/₂%-kal nagyobb eséllyel játszik ezen főnyereményekre, mint a lefolyt sorsjátékban.

Kormányválság idején. Kormányválság idején legjobb barátunk az újság. Ö hozza el házunkhoz a híreket, ö informál bennünket; töle tudjuk meg, milyen lesz a jövő kialakulása. Újság nélkül, új újság nélkül nem lehet el na már senki és ha jó újságról van szó, bátran említhetjük első helyen a „Magyar Hírlap”-ot. Tizenkilencedik évfolyamában van most a Magyar Hírlap és tizen-

kilenc éven át magyar politikájával, magyar irányával, jó értesüléssel, szenzációs riport-irányával, oktató és szórakoztató rovataival az olvasók nagy legiójára tett szert. Tárcarovata érdekes, regényei jók, színházi rovata speciális; mindenben korrekt és mindig tisztességes hangu. Ez a Magyar Hírlap sikerének titka; ez teszi a Magyar Hírlapot legkedveltebb lapjává a magyar olvasóközönségnek. A Magyar Hírlap kiadóhivatala Budapesten van: V., Bálhory-utca 8. alatt; előfizetési ára: egész évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2:40 kor.

Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. Lapunk má szölmának „Közgazdaság” című rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat a legnagyobb, legzadagabb és a legregőbb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinék, aki e célból hozzáfordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet előtag: élel-, tuz-, szállítmány- és betörésslopás elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég-és vízszontbiztosító r. t., valamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybeli ügynöksége: Wix Miksa.

Ha szüksege van sírköve, azt olcsón és prima kivitelben kizárólagosan Steiner Lajos sírköveüzletben vásárolja meg. Jó munka csak tömő várnható; ha más ajánd, az rossz, tessék visszautasítani, bizonyítja a naponta beérkező számos köszönetirat, melyek hátká által megintestíthetők.

Steiner Lajos sírköveüzlete

Turócszentmártonban, főútcá.
Öriási választék a legfinomabb márvány, gránit, sienit sírkövekben. Már 40—300 koronáig terjedő árakban kaphatók!
— Az összes kőfaragómunkák és javítások elvállaltatnak. Szölid kiszölgálás!

ISKOLAI ÜGYEK.

Hivatalos rözsz.
578. sz. Turócz vármegye kir. tanfelügye-
lösege.
1909.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter ur f. évi április hó 7-én 44083. sz. a. kelt rendelkezéssel a „Magyar Földhítelintézet” a közszégi faiskolákat kezelő néptanítókat, valamint népszölkölkben gytunóles fatenyésztést tanító képzésű kertészek megjutalmazására 21 jutalomdíjat és pedig: 1 drb. 600 koronás, 2 drb. 400 koronás 18 drb. 200 koronás díjat tűzött ki. E jutalomdíjak elnyeréséért a pályázni öhájotók kérvényeiket — a földmívelésügyi m. kir. miniszter urhoz emezve — folyó évi május hó 15-ig huzánm jertesszék be.

Turóczszentmárton, 1909. évi április 16.
Dr. Künsztler Károly s. k. kir. tanfelügyelő.

Koraszülött gyermekeket

a „SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segiti őket.

Aggódo szülők ezrei nézték elragadtatva

gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mőködés védeljéért — a hártszert — kérjük figyelmbe venni

SCOTT-féle Emulsiót szívesen fogadja és könnyen emésztli meg. Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerben.

IRODALOM.

„Felvidéki Őr”. A pánszlávizmus, illetve nemzetiségi törekvések egyro nagyobb tért hódítanak a Felvidéken. Úgy magyar hazafiságos politikai értelemben, mint gazdasági szempontból szükséges, hogy a nemzetiségi törekvések egyöntű fékmentartása immár elodázhatalanná tétessék. Ennek a célnak szolgálatát csakis egy, az egész Felvidék területére szóló hazafias sajtóorgánium végezheti. A magyar hazafias érzés és a magyar gazdasági érdekek megóvása szempontjából í. év június havában „Felvidéki Őr” címen politikai és gazdasági szemle indul meg, amely haronta egyszer, későbbben kétszer fog megjelenni. Az újság, amely egyelőre 3000 példányban fog megjelenni, a Felvidék összes nemzetiségi törekvéseit fogja pertraktálni, kérelmelhetlen kritikával a magyar államegység és magyar nemzeti érzés megvédelmezésében. Az olvasó abban a helyzetben lesz, hogy az újság révén tájékozódást fog nyerni a nemzetiségi-komplot minden mozzanatáról, történet legyen az Nyit-rán, Liptóban, vagy Losoncon. Az újság segédeszköze lesz a hatóságoknak, testületeknek, tanítósnáknak, papságnak stb. Terjesztése a következő vármegyékre céloztatik: 1. Nógrád. 2. Pozsony. 3. Nyitra. 4. Trenesén. 5. Árva. 6. Liptó. 7. Turócs. 8. Zólyom. 9. Bars. 10. Hont. 11. Hoves. 12. Borsod. 13. Gümör. 14. Szepes. 15. Sáros. 16. Abauj. 17. Zemplén. 18. Ung. 19. Bereg. 20. Máramaros vármegyékre. A lap, amely „Felvidéki Őr” címmel fog megjelenni, lesz az egyetlen magyar újság, amely kizárólag a nemzetiségi kérdést fogja pertraktálni, politikai és gazdasági szempontból az egész magyar Felvidékre való propagálással. Az újság előfizetési díja egy évre 5 korona. A lap szerkesztői: *Török Zoltán* főszerkesztő, a „Nógrádvármegyei

Nemzeti Intézet” elnöke. *Dr. Kovács Ernő* szerkesztő, országgyűlési képviselő. *Hercegh Jenő* lapfajtájos, f. szerkesztő, a „Losonc és Vidéke” szerkesztője.

Az új adótvörvények külön kiadása. Nemcsak a jogászvilág, de a laikus közönség előtt is köztudománnyá, hogy a Márkus Dezső dr. királyi kirai kisegítő bíró által szerkesztett Corpus Juris Hungarici (1000—1908) sorozatában megjelent törvények kiadása legrendesebb szerkesztés mellett, a legmegbízhatóbb, a legkönyvebben kezelhető és a legjobban használható. Országos törvényeinknek ez a kiadása az egyetlen, amely az egyes törvény teljes törvényhozási anyaggyűjteményét tartalmazza számtalan magyarazattal és felvilágosító jegyzettel, a törvények egyes szakaszai közti összefüggésre, valamint a korábbi törvényekre való utalásokkal, amelyek együttevő biztos kalauzál szolgálják a törvény megismerését. Tekintettel az új adótvörvények kiváló fontosságára és arra, hogy azoknak ismeretere az ország minden felvált lakosának feltétlenül szükséges van, mert valamelyik vonatkozásban azok mindenkit érdekelnek, a Márkus-féle Magyar Törvénytar kiadója, a Franklin-Társulat, már most külön lenyomatot hoz forgalomba az 1909. évi törvényeket tartalmazó 33 kötetből, mely az összes új adótvörvényeket tartalmazza. E külön lenyomat már sajtó alatt van és a törvényeknek legközelebb várható kihirdetése után fog forgalomba kerülni; korábban azért nem, mert esakis az „Országos Törvénytar”-ban kihirdetett szöveg a hiteles és csak az annak nyomán készült kiadás megbízható. Értesítünk szerint külön-külön kiadásban jelennek meg: 1. A földadókataszterről és a földadó szanklékáról szóló törvény, házadó; tőkekamat- és járadékadó; a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója; az általános kereseti adó; jövedelomadó; a közszolgáltatások egyesített közleséről és a közadók kezeléséről szóló törvény egy kötetben. 2. Az általános kereseti adóról; a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról; a jövedelomadóról szóló törvények külön füzetben. 3. A házadóról szóló törvény külön füzetben.

A „Mozgó Könyvtár” új könyvvel. A „Mozgó Könyvtár” sorozatos kiadásában a jobban ismét két könyv látott napvilágot. Bíró Lajosnak „A primadonna” c. novellagyűjteménye, amely e gyorsan népszerűsége jutott, kiváló tehetségtől író norvelláinak javát adja. Szellems, ületes, lebilineselő novellák, amelyek csak örögeitlen fogják a szerző jó hírét. — Nemkülönbön szórakoztató a másik könyv, amelyben Guthi Somának, az országos népszerű Gutiusnak humoraszkeit adja a „Pity-palaty-utcai szenzáció” címén. Ezek a humorreszkek könyvalakban még sehol meg nem jelentek és így a Mozgó Könyvtár olvasói első sorban juthatnak hozzá. Egy-egy könyv bolti ára 24 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jele-

tésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972,108,491 korona és 17 fillér tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42,331,826 korona és 78 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19,086,145 korona 05 fillérről 283,242,702 korona 29 fillérre emelkedett. A tutbiztosítási ághban, beleértve a betérteses- és túlkötvégbiztosítást, a díjbevétel 17,570,409,609 korona biztosítási összeg után 28,866,290 korona 98 fillér volt, miből 10,652,942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordított, ugy, hogy a tiszta díjbevétel 18,213,347 korona 83 fillérre rugott, és ez összegből 13,079,112 korona 08 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő érekbén esedékessé váló díjkötelezvények összege 122,038,054 korona 94 fillér. A szállítmánybiztosítási ághban a díjbevétele kiett 3,577,201 korona 84 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,655,086 korona 52 fillérre rugott. Károkért a társaság 1908-ban 39,751,656 korona 71 fillért és alapítása óta 938,794,591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184,687,233 korona 43 fillér esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 20,890,707 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők az alapszály szerinti nyereségtartalék, mely 6,300,000 koránál tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az idei áttalással együtt 13,017,104 korona 53 fillérre rug, továbbá felemlitendő a 160,000 koránára rugó kéos követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei áttalással 1,413,602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényeink: 600 arany frank osztlék került kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei áttalással folytán 323,629,347 korona 57 fillérről 346,151,371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkötvények 68,422,455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29,099,869 korona 33 fillér. 3. Letétmennyezett értékpapírookra adott kölcsönök 3,124,531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219,102,504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5,613,421 korona 24 fillér. 6. Tárcaváltók 786,489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adóelőlelei 8,820,000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelzők követeléseinek levonásával 11,182,099 korona 57 fillér. Összesen 346,151,371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótalajtános: Moszkóci Ferencné.

Svehla János és Paulovics Béla

= első túroczai sirkőraktára! =

SIRKŐVEK

Svehla János

TUROCSZENTMARTONBAN.

Mindentféle kőfaragómunkák, valamint javítások elvállaltatnak!

Szolíd és figyelmes kiszolgálás!

A legkötőbb minőségű, valódi karrarai és hazai termésű márvány és granit, — továbbá többféle színű veronai márvány, sziléziai, svéd és görög granit, labrador stb.

60—2000 koronáig terjedő árakban kaphatók

kárpitos, butor-raktáros tettekeztési vállalatnál

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése
Túrócszentmárton, főtér.

Száritott zöld főzelékek, befőtt
gyümölcsök. — Fürth- és Heller-
féle cukorkák. — Koestlin-féle
teasütemények. — Róm, cognac
és likörök; borok és pezsgők!

Valódi prágai sonka!

Hengermalmi liszt!

Meghívás.

A Turóci magyar ipar és keres-
kedelmi bank részvénytársaság

1909. évi május hó 9-én, vasárnap délután
2 1/2 órákor Túrócszentmártonban tartja

rendkívüli közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket meghívja

az igazgatóság.

Túrócszentmárton, 1909. április 28.

Tárgysorozat:

z alapszabályok 36. §-ának módosítása.

SZÉPIRÁSI

VIZSGA- =LAPOK=

legjobb minőségű
famentes papíron

100 drbja 1 korona 60 f.

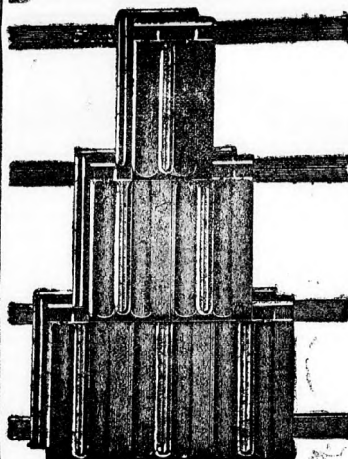
Kapható:

Moskóczi Ferencné

könyvkereskedésében
Túrócszentmártonban

Haszonbérbeadó birtok.

Felsőmagyarországon egy körülbelül 800 magyar hold kiterjedésű
földbirtok (körülbelül 620 hold szántóföld és rét, a többi legelő,
kert és belsőség) egy vasúti fővonaltól 7 kilométerre, **folyo évi
október 1-ére haszonbérbe adatik.** Bővebb felvilágosítást a tulaj-
donos ad, kinek neve **Maassenstein és Vogler (Jaúlus és Társa)**
hirdetési irodájában **Budapest, V., Dorottya-útca 9.** megtudható.

Schulz Lajos

Szúcshány (Ks.-Od. vasút)
és Túrócszentmárton

gőztéglagyárai szállítanak:

Francia kettőshornyolt-, hornyolt- és
hódifarku fedélserepet, **alagcsöveket**,
nyersfalazati és idomtéglákat vizhatlan,
fagyellenálló, egyenletes minőségben.
Minden iparágnak megfelelő **chamotte** és
tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szekeszt és épít: minden alaku **gyári ké-**
ményeket, kazánbefalazásokat, tüze-
lési berendezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: **Szucsány.** Elárúsító-
hely **Túrócszentmártonban,**
Bindfeld Ármin özégnél.

Magyar
forrás!

Húgyhajtó és húgysavoldó

Magyar
forrás!

Szultán-forrás

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsaiban gazdag, lithion-tartalmu ásványviz.

Gyógyító és üdítő ital!

Dus Lithion-tartalmu következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok
eseteiben, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kútkezelőség és központi iroda: **Igazgatóság: BUDAPEST,**
== EPERJES. == **IV., Ferencz József-rakpart 22. sz.**

Kaplató külföldön a következő városokban: Brüsszel, Páris, London, Newyork, Ostendében.
Telefon Eperjesen: 74. Telefon Budapestben: 111—93.

Vezérképviselő: Moskóczi József, Túrócszentmárton.

HIRDETÉMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a
Magy Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(XXIV. sorsjáték)** I. osztályára szótó sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főaru-
sítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1909 május hó 19. és 21-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami**
ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a
Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi április hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
LUKÁCS. HAZAY.

ELADÓ

mintegy 200.000 drb
szép, erőteljes, ülte-
tésre alkalmas 3 éves
lúczyenyő csemete.

1000 drb 5 korona.
Közelebbit a mosóci
uradalomnál.

A jelenkor legkíválóbb bőrfinomító
találánya és szépítőszere

a növényekből készült
kristályszerű

massza a

Hatása

páratlan, a
bőr felemésztí
és ezáltal sima, tiszte
fehér lesz. Eltűnteti az
arc-, kéz-, nyak-, vállbőről
a ráncokat, redőket, pattanást, ki-
ütéseket stb. 2-3-szori bekentés után
eltávoit szepőt, májfoltot, milicszert.

KRISTALIN

KRISTALIN

Bámulatosan fiatalít. Vízben feloldódik
mert nem tartalmaz az arcra oly
káros és ártalmas anyagokat.

Ára 1 korona. Üveg-
doboz ára 3 korona.
Próbátégely
50 fillér.

KRISTALIN

Kristalin nő-
vényzappan 1 K
és nővényder 1 K.
Kapható minden gyógy-
tárban és drogeriában.
Postán küldi: „KRIS-
TALIN” Bpest, Baross-
utca 91. A megrendéseket
naponta elintézik, minden küldé-
ményhez használati utasítás mellékelve.

Cukrászda-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy
a vasuti állomással szemben

CUKRÁSZDÁT

nyitottam. Kapható nálam a legjobb teavajjal készült különféle cukor-
sütemény, Heller- és Schmidt-féle cukorka, meleg kávé, csoko-
ládé, tea, befőtt gyümölcs, fagyalt, jegeskávé stb. A szomszéd-
ságomban levő Dula-féle kerthelyiséget bérbe vettem s azt az egész
nyáron át a mélyen tisztelt közönségnek rendelkezésére bocsájtom.

Kérve a nagyrédemű közönség szives pártfogását, vagyok tisztelettel

Kmety Györgyné

„M-i-1-7” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-
féle Antinicotin-cigarettaüvegyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes
bűvészkártyát tartalmaz.

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gyárainak képviselője:

Reisz Lipótné, Turócszentmárton.

Nagy választék női és gyermekkalapokban

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszere a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (Mit-
esser) és minden más bőrbajt. Kísímítja a ráncokat és az arcot fehérré,
simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikk: Margit-fölgypor (3 színben) 120 korona, Margit-
szappan 70 fillér, Margit-fogpó 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható Turócszentmártonban:

Toperczer Sándor gyógyszer-tárában.

Páratlan és csodás hatás!

Óvakodjunk utánzatokról!

MEGHÍVÓ.

A Turóczyi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár

a folyó évi április hó 25-ére hirdetett, de előre nem
látott és utóbb közbejött okok miatt elhalasztott

RENDKÍVÜLI KÖZGYÜLÉSÉT

1909. évi május 9-én (határozatképtelenség esetén
május 16-án) vasárnap délután 3 órakor a „Dom”
nagytermében tartja meg, melyre a t. c. közgyűlési
kiküldötték ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1908. évi zárszámadások előterjesztése és a felmentvény megadása.
2. Az évi felesleg egyharmadának hováfördítése iránti határozat.
3. A táppénznek 50%-ról 65%-ra való felemelése.

Turócszentmárton, 1909. április 24-én.

Az igazgatóság.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
ismonyult külsővel, ezáltal a meghű-
sekneli, bedőrszerűségekben használatos.
Figyelem! A Horgony-Pain-Expeller
miatt bevásárlókat óvatossá legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellát-
ott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben
K-80, K-140 és K-2. — és üvegekben min-
den gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár:
Türk József gyógyszer-tár, Budapest.
A Richter gyógyszer-tár az „Arany Országház”.
Prágában, Ellenbottstrasse 5. neu.
Mindennapi szétküldés.

Turócsvármegyei raktár: Schönlich Viktor gyógy-
szerésznél Znióváralján — és Toperczer Sándor
gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

NYÁRI MENETREND.

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1909. év május hó 1-től.)

Budapest—Túrözsentmárton:

Gyv. ind. reggel 7-05, érk. délután 1-38
Szv. „ délelőtt 9-15, „ este 7-54
Gyv. „ délután 3-30, „ este 10-21
Szv. „ délután 5-55, „ reggel 4-16
Vv. „ éjjel 11-10, „ délelőtt 11-19
Vv. Jánoshegyről ind. reg. 4-47, é. reg. 7-10

Túrözsentmárton—Budapest:

Gyv. ind. reggel 5-41, érk. délután 12-45
Szv. „ „ 9-18, „ este 7-10
Gyv. „ „ délután 2-52, „ „ 9-15
Vv. „ „ 4-56, „ reggel 5-10
Szv. „ „ este 11-35, „ délelőtt 9-50
Jánoshegyre i. d. u. 12-08, é. d. u. 3-85

Túrözsentmárton—Rutka:

Gyv. ind. délután 1-39, érk. délután 1-47
Szv. „ „ este 7-56, „ „ este 8-05
Gyv. „ „ „ 10-22, „ „ 10-30
Szv. „ „ reggel 4-16, „ „ reggel 4-25
Vv. „ „ 7-15, „ „ 7-31
Vv. „ „ délelőtt 11-21, „ „ délelőtt 11-31

Rutka—Túrözsentmárton:

Gyv. ind. délután 2-43, érk. délután 2-51
Szv. „ „ reggel 9-02, „ reggel 9-11
Gyv. „ „ 5-32, „ „ 5-40
Szv. „ „ este 11-24, „ „ este 11-35
Vv. „ „ délután 4-43, „ „ délután 4-55
Vv. „ „ délelőtt 11-00, „ „ délelőtt 11-18

Budapest ny. p. u.—Zsolna:

Gyv. ind. reggel 7-05, érk. délután 1-33
Szv. „ „ 9-20, „ „ este 8-30
Gyv. „ „ este 6-50, „ „ éjjel 12-24
Szv. „ „ 9-20, „ „ reggel 7-16

Zsolna—Budapest ny. p. u.:

Gyv. ind. éjjel 3-46, érk. reggel 9-30
Szv. „ „ reggel 7-18, „ „ este 5-55
Gyv. „ „ délután 3-20, „ „ 9-45
Szv. „ „ este 9-15, „ „ reggel 6-36

A os. kir. szab. Ks.-Od. vasutakon:

Kassa—Rutka:

Szv. ind. reggel 3-35, érk. reggel 8-43
Szv. „ „ 5-—, „ „ délután 12-05
Szv. „ „ 7-22, „ „ 2-—
Gyv. „ „ délután 12-05, „ „ 5-26
Szv. „ „ 12-35, „ „ este 8-07
Szv. „ „ 4-00, „ „ 10-39
Gyv. „ „ este 7-10, „ „ éjjel 12-—
Liptószentmiklósról Svz. i. éjjel 3-15 é. 5-14

Rutka—Kassa:

Gyv. ind. reggel 4-02, érk. reggel 8-40
Szv. „ „ 4-42, „ „ délelőtt 11-40
Szv. „ „ 8-15, „ „ délután 3-45
Gyv. „ „ délután 12-29, „ „ 5-12
Szv. „ „ 2-30, „ „ este 9-14
Szv. „ „ 4-10, „ „ éjjel 11-05
Szv. „ „ este 7-02, „ „ éjjel 1-—
Liptószentmiklósról Svz. i. este 10-40 é. 12-48

Rutka—Zsolna:

Szv. ind. reggel 5-40, érk. reggel 6-07
Szv. „ „ délután 12-28, „ „ délután 1-00
Szv. „ „ 2-18, „ „ 2-45
Gyv. „ „ 5-35, „ „ este 5-57
Szv. „ „ este 8-25, „ „ 8-52
Szv. „ „ éjjel 10-54, „ „ éjjel 11-20
Gyv. „ „ 12-04, „ „ 12-26
Vv. „ „ délelőtt 8-53, „ „ délelőtt 9-18

Zsolna—Rutka:

Gyv. ind. reggel 3-38, érk. reggel 4-00
Szv. „ „ 3-55, „ „ 4-26
Szv. „ „ 7-30, „ „ délelőtt 7-58
Gyv. „ „ délután 12-05, „ „ délután 12-27
Szv. „ „ délután 1-45, „ „ 2-12
Szv. „ „ 3-24, „ „ 3-52
Szv. „ „ este 9-21, „ „ este 9-50
Szv. „ „ este 6-23, „ „ 6-52

Háló-, étkező- és buffetkocsik közlekedése

a m. kir. államvasutak vonalain 1909. évi május hó 1-től kezdve:

I. HÁLÓ KOCSIK

Idő	Nap-szak	Honnan — Hová	Idő	Nap-szak	Jegyzet
1030 632	éjjel regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Wienbe	625 1000	regg. éjjel	A hálókocsik csak I. v. II. oszt. menetjegyekkel bíró utasok által megfelelő pótlégy váltása mellett használhatók
200 611 1120	d. u. regg. d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Predeal Bukarest	912 115 530	d. u. este d. u.	Csak június 1-től kezdve közlekedik. Brassón túl csak I. oszt. menetjegyekkel vehető igénybe
900 955	este d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Fiume	750 600	regg. este	
410 455	d. u. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Fiume	1215 1040	d. u. éjjel	
1045 955	éjjel d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Zágráb	905 742	d. e. este	
1000 335 555	este regg. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Kassa Poprádfelka	700 110 853	regg. éjjel este	Csak bezárólag június 30-ig és szeptember hó 15-től
1000 335 705	éjjel regg. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Kassa Tátralomnicz	700 110 853	regg. éjjel este	Július 1-től szeptember 24-ig
320 747	d. u. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Konstantinápoly	105 753	d. e. este	
930 1052	este d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Piski	605 412	regg. d. u.	Csak I. oszt. menetjeggyel vehető igénybe
1000 620	este regg.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Wien	740 1100	regg. éjjel	
910 144	este d. u.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Brassó	740 214	regg. d. u.	
240 1150	d. u. d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Bukarest	125 555	d. u. d. u.	
1015 270 925	éjjel d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Szeged Báziás	715 428	regg. d. u.	Július 1-től kezdve augusztus 31-ig
1015 1020	este d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Oravicza	715 326	regg. d. u.	Csak július 1-től kezdve bezárólag aug. 31-ig
650 1176	este d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Berlin	930 436	d. e. d. u.	

2. ÉTKEZŐ KOCSIK

Idő	Honnan — Hová	Idő
205 640	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Wien	130 850 705 270
200 1001	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Piski	115 508
320 1018	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Zimony	105 619 1000 252
700 732	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Fiume	935 755
410 1134	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Zágráb	1215 448
735 1233	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Sátoraljaújhely	955 439
515 935	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Wien	140 905 905 450 710 255
200 1030	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Kolozsvár	150 520
611 144	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Brassó	1050 274
240 1027	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Karánsebes	125 528
705 123	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Zsolna	945 320
650 1005	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Pozsony	930 610